

Vlastiti prihodi škola i dječjih vrtića

Ljiljana Vidić Rkman, univ. mag. oec.
vanjska suradnica u Poslovnom edukatoru d.o.o.

1

ŠTO SU VLASTITI PRIHODI?

U praksi je važno pravilno razlikovati vlastite prihode od donacija, pomoći i prihoda od prodaje imovine.

Vlastiti prihodi proračunskih korisnika definirani su člankom 54. Zakona o proračunu (NN 144/21).

Vlastiti prihodi su prihodi koje proračunski korisnik ostvaruje obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a iste poslove mogu obavljati i drugi subjekti izvan općeg proračuna.

2

ŠTO SU VLASTITI PRIHODI?

Prilikom procjene predstavlja li određena uplata vlastiti prihod, škola ili vrtić trebaju odgovoriti na sljedeća pitanja:

1. Pruža li ustanova robu ili uslugu uz naknadu?
2. Obavlja li se ta djelatnost na tržištu i pod tržišnim uvjetima?
3. Može li istu robu ili uslugu pružiti privatna osoba, obrt, trgovačko društvo ili drugi tržišni subjekt?

Ako su odgovori potvrdni, prihod u pravilu ima obilježje vlastitog prihoda.

3

ŠTO SU VLASTITI PRIHODI?

Jednako je važno osigurati da se vlastiti prihodi planiraju u financijskom planu, evidentiraju prema propisima o proračunskom računovodstvu i koriste u skladu s odlukom osnivača te internim pravilnikom škole ili vrtića.

Prilog 2. Izvori financiranja u državnom proračunu, objavljenom na mrežnim stranicama Ministarstva financija, vlastiti se prihodi planiraju i prate na izvoru financiranja 31 – Vlastiti prihodi.

Obuhvaćaju, primjerice, prihode od iznajmljivanja prostora, prodaje proizvoda, prodaje usluga i prodaje papira.

4

ŠTO SU VLASTITI PRIHODI?

Prema ekonomskoj klasifikaciji iskazuju se u okviru podskupine 661 – Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga.

Neutrošeni vlastiti prihodi iz prethodne godine prenose se u tekuću proračunsku godinu.

Proračunski korisnik može preuzimati obveze i plaćati rashode iz vlastitih prihoda samo do visine stvarno naplaćenih, odnosno raspoloživih sredstava, neovisno o visini plana.

5

NAJČEŠĆI PRIMJERI VLASTITIH PRIHODA ŠKOLE ILI VRTIĆA

- Prihodi od najma poljoprivrednog zemljišta, najma školskog stana fizičkim osobama, najma sportske dvorane ili drugog slobodnog prostora udrugama, sportskim klubovima, rekreativnim skupinama i drugim korisnicima izvan redovitog radnog vremena,
- Prihodi od najma sportske, informatičke, audiovizualne, scenske ili druge opreme, ako je najam dopušten aktima ustanove i osnivača,
- Prihodi od prodaje publikacija, kalendara, promotivnih materijala, kreativnih radova na sajmovima, proizvedenih prehrambenih proizvoda učeničkih zadruga i drugih proizvoda,
- Prihodi od prodaje starog papira
- Prihodi od pružanja usluga obrazovanja odraslih i autoškole, ako škola za njihovo pružanje ima uvjete i ovlaštenje.

6

NAJČEŠĆI PRIMJERI VLASTITIH PRIHODA ŠKOLE ILI VRTIĆA

Za zakonito raspolaganje imovinom potrebno je osigurati odgovarajuću pravnu osnovu, utvrđen cjenik, sklopljen ugovor, izdan račun ili drugi vjerodostojan dokument te dokaz o naplati.

Vlastiti prihod nastaje prodajom robe ili usluge na tržištu, dok se namjenski prihod ostvaruje za unaprijed određenu svrhu i može se koristiti isključivo za tu namjenu.

7

VRSTE PRIHODA KOD PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Vrsta prihoda	Osnova nastanka	Primjer u školi ili vrtiću	Način korištenja i izvor
Vlastiti prihodi	Prodaja robe, proizvoda ili usluge na tržištu	Najam dvorane, prostora, pružanje usluga, prodaja proizvoda	Prema financijskom planu, aktu osnivača i internom pravilniku (Izvor 31)
Pomoći i donacije	Pomoći uplaćene od subjekta iz registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, dok su u pitanju donacije ako su sredstva uplaćena od subjekata izvan navedenog registra	Sredstva za projekt, opremu, program ili aktivnost	Prema odluci, ugovoru, javnom pozivu, sukladno uvjetima davatelja (Pomoći izvor 50, 52 /Donacije izvor 61)

Izvor: Vlastita izrada autora

8

VRSTE PRIHODA KOD PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Vrsta prihoda	Osnova nastanka	Primjer u školi ili vrtiću	Način korištenja i izvor
Prihodi od prodaje imovine	Prodaja imovine	Prodaja rashodovane imovine	Ne smatraju se vlastitim prihodom (Izvor 71)
Naknade s naslova osiguranja	Zahtjev za nadoknadu štete	Štetni događaj nastao uslijed loma stakla, krađe, požara ili elementarne nepogode	Za pokriće rashoda za otklanjanje štetnih posljedica (Izvor 71)

Izvor: Vlastita izrada autora

9

DOKUMENTACIJA

Prije sklapanja ugovora o najmu prostora potrebno je provjeriti ima li ustanova odgovarajuću pravnu osnovu i ovlast za raspolaganje prostorom. To osobito uključuje odluku osnivača ili drugog nadležnog tijela, ugovor ili akt o korištenju prostora, utvrđen cjenik te pravila o korištenju i eventualnom prijenosu dijela ostvarenih vlastitih prihoda u nadležni proračun.

Školski odbor, odnosno upravno vijeće dječjeg vrtića, treba donijeti odluku ili pravilnik o mjerilima i načinu korištenja vlastitih prihoda i nenamjenskih donacija.

Aktom je preporučljivo utvrditi vrste prihoda koje ustanova može ostvarivati, način njihova evidentiranja, namjenu sredstava, redoslijed korištenja te ovlasti za odlučivanje o utrošku.

10

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

Prihodovna i rashodovna strana plana trebaju biti međusobno usklađene, tako da se rashodi koji se financiraju vlastitim prihodima iskazuju na istom izvoru financiranja 31 – Vlastiti prihodi.

Pri planiranju rashoda treba predvidjeti i rashode nužne za ostvarivanje prihoda, primjerice rashode energenata, čišćenja, materijala za održavanje, tekućeg i investicijskog održavanja prostora i opreme te nabave opreme za održavanje i zaštitu.

11

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

Iznos planiranih prihoda treba realno procijeniti na temelju cjenika, sklopljenih ugovora, očekivanog broja termina korištenja prostora ili opreme, ostvarenja iz prethodnih godina i prenesenih neutrošenih sredstava.

- Primjer planiranja vlastitih prihoda za dječji vrtić

Dječji vrtić planira najam višenamjenske dvorane za stručne radionice izvan radnog vremena. Planirano je 6 termina u razdoblju od 1.10.2026. do 31.12.2026. po cijeni od 50,00 eura.

12

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

Opis	Podaci za evidencije	Planirani iznos
Prihodi od najma višenamjenske dvorane	**Ugovor o najmu je potpisan na 2 termina mjesečno od 1.10.2026. do 31.12.2026. što iznosi 2 termina x 3 mjeseca = 6 termina ukupno**	**6 termina * 50,00 eura/termin = 300,00 eura**
Izvor financiranja	**31 – Vlastiti prihodi**	**300,00 eura**
Rashodi	**Čišćenje, energenti, održavanje, materijal za čišćenje**	**Do visine ostvarenog prihoda**

Izvor: Vlastita izrada autora

13

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

Ukupna planirana sredstva prihoda do kraja 2026. godine iznose 300,00 eura.

Ako vrtić nije obvezan prenijeti dio vlastitih prihoda u nadležni proračun, rashodi na izvoru financiranja 31 mogu se izvršavati do visine stvarno naplaćenih 300,00 eura, uvećano za eventualno prenesena neutrošena sredstva iz prethodne godine.

14

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

2) Primjer planiranja vlastitih prihoda za Školu

Škola planira najam sportske dvorane sportskoj udruzi u večernjim terminima. Naknada za najam iznosi 25,00 eura po satu, a planirano je 72 sata korištenja tijekom razdoblja od 1. rujna do 31. prosinca 2026.

Opis	Podaci za evidencije	Planirani iznos
Prihodi od najma sportske dvorane sportskoj udruzi	Prema ugovorenom rasporedu predviđeno je ukupno 36 termina korištenja, po dva sata svaki, odnosno ukupno 72 sata. 36 termina x 2 sata = 72 sata ukupno	72 sata * 25,00 eura po satu = 1.800,00 eura
Izvor financiranja	31 – Vlastiti prihodi	1.800,00 eura
Rashodi	Čišćenje, energenti, održavanje, materijal za čišćenje	Do visine ostvarenog prihoda

Izvor: Vlastita izrada autora

15

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

2) Primjer planiranja vlastitih prihoda za Školu

Škola planira najam sportske dvorane sportskoj udruzi u večernjim terminima. Naknada za najam iznosi 25,00 eura po satu, a planirano je 72 sata korištenja tijekom razdoblja od 1. rujna do 31. prosinca 2026.

Opis	Podaci za evidencije	Planirani iznos
Prihodi od najma sportske dvorane sportskoj udruzi	Prema ugovorenom rasporedu predviđeno je ukupno 36 termina korištenja, po dva sata svaki, odnosno ukupno 72 sata. 36 termina x 2 sata = 72 sata ukupno	72 sata * 25,00 eura po satu = 1.800,00 eura
Izvor financiranja	31 – Vlastiti prihodi	1.800,00 eura
Rashodi	Čišćenje, energenti, održavanje, materijal za čišćenje	Do visine ostvarenog prihoda

Izvor: Vlastita izrada autora

16

PLANIRANJE VLASTITIH PRIHODA

Ako škola tijekom navedenog razdoblja ostvari 1.800,00 eura prihoda od najma, rashodi na izvoru financiranja 31 mogu se izvršiti najviše do 1.800,00 eura, uvećano za neutrošena sredstva prenesena iz prethodne godine.

Neutrošeni vlastiti prihodi prenose se u sljedeću proračunsku godinu.

17

NAPOMENA

Ako su ostvareni prihodi manji od planiranih, škola ili vrtić mogu preuzimati obveze i plaćati rashode samo do visine stvarno naplaćenih i prenesenih sredstava.

Škola ili vrtić ne bi trebali samostalno davati nekretninu ili dio nekretnine u najam ako to nije uređeno odlukom osnivača, ugovorom o korištenju prostora ili posebnim aktom nadležnog tijela.

Ustanova može upravljati prostorom samo u okviru ovlasti koje joj je dao vlasnik, odnosno osnivač.

18

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

Za zakonito upravljanje školskim i vrtićkim prostorima važno je voditi ažurne evidencije o nekretninama i prostorima kojima osnivač raspolaže.

1) Središnji registar državne imovine
2) Računovodstvena evidencija imovine
3) Interna pomoćna evidencija korištenja prostora

19

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Središnji registar državne imovine

Zakon o Središnjem registru državne imovine (NN 112/18) čl. 4. -obveznici dostave podataka u Središnji registar:

- JLPRS
- proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna tj. korisnici proračuna jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Poveznica https://srdi.gov.hr/

20

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Središnji registar državne imovine

Evidencija nekretnina treba sadržavati:

- podatke o vlasništvu,
- lokaciji,
- površini,
- namjeni,
- korisniku,
- pravnoj osnovi korištenja,
- stanju nekretnine
- mogućnosti njezina davanja na korištenje ili u najam.

21

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Središnji registar državne imovine

Ovom evidencijom potrebno je obuhvatiti nekretnine u vlasništvu ustanove, kao i državnu imovinu kojom ustanova upravlja, raspolaže ili se koristi na temelju zakona i/ili drugog propisa, tj. imovinu koju, u skladu s pravilima proračunskog računovodstva, vodi u izvanbilančnoj evidenciji.

22

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Računovodstvena evidencija imovine

Računovodstvena evidencija služi praćenju imovine u poslovnim knjigama ustanove.

Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN 158/23 i 154/24) propisano je analitičko praćenje dugotrajne nefinancijske imovine po:

- vrsti,
- količini
- vrijednosti, uključujući nabavnu i otpisanu vrijednost
- druge potrebne podatke

23

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Računovodstvena evidencija imovine

Analitičke evidencije moraju biti usklađene s glavnom knjigom.

Zasebna analitička evidencija ne mora se voditi ako se potrebni podaci osiguravaju izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige.

Pravilnik predviđa i evidenciju tuđe imovine dobivene na korištenje za potrebe izvanbilančnih zapisa.

24

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Interna pomoćna evidencija korištenja prostora

Proračunski korisnici mogu voditi pomoćnu evidenciju prostora koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili se daju vanjskim korisnicima, donošenjem Odluke o uspostavi registra imovine za proračunskog korisnika na razini ustanove.

Ona može sadržavati:

- podatke o prostoru: naziv i oznaku, lokaciju, površinu i namjenu,
- pravnu osnovu korištenja: podaci o vlasniku, akt ili ugovor na temelju kojeg ustanova koristi prostor te ovlast za davanje prostora drugim korisnicima,
- podatke o najmu: korisnika prostora, broj i trajanje ugovora, termine korištenja te ugovorenu naknadu,
- praćenje prihoda: poveznicu na izdane račune, naplatu i eventualnu obvezu prijenosa dijela sredstava osnivaču i ostale potrebne informacije.

25

EVIDENCIJE IMOVINE I PRAĆENJE KORIŠTENJA PROSTORA

- Interna pomoćna evidencija korištenja prostora

Ovakva evidencija je operativni alat za praćenje korištenja prostora i prihoda, a ne zamjena za propisane evidencije ili kao dokument kojim se ustanovi daje ovlast za najam.

26

PRIMJER EVIDENTIRANJA VLASTITIH PRIHODA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU

Kod potraživanja za ispostavljeni i naplaćeni račun primjerice za najam imovine koju koristi škola ili vrtić evidentira se:

Poslovni događaj	Dugovna strana	Potražna strana
Izdavanje računa za najam prostora	16615 – Potraživanja za prihode od pruženih usluga	96615 – Prihodi od pruženih usluga
Naplata računa	111 – Novac u banci ili 16721 – Potraživanja za sredstva uplaćena u nadležni proračun	16615 – Potraživanja za prihode od pruženih usluga
Priznavanje naplaćenog prihoda	96615 – Prihodi od pruženih usluga	66151 – Prihodi od pruženih usluga

Izvor: Vlastita izrada autora

Ako škola ili vrtić posluju preko vlastitog računa, pri naplati se, umjesto računa 16721, zadužuje odgovarajući račun novčanih sredstava 11121. Ako se sredstva uplaćuju na račun nadležnog proračuna, evidentira se zaduženje računa 16721.

27

PRIMJER EVIDENTIRANJA VLASTITIH PRIHODA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU

Kod prijenosa ostvarenih vlastitih prihoda od imovine u nadležni proračun sukladno Odluci ili Pravilniku evidentira se:

Poslovni događaj	Dugovna strana	Potražna strana
Umanjenje potraživanja za prihode	Storno (16615 – Potraživanja za prihode od pruženih usluga)	Storno (96615 – Prihodi od pruženih usluga)
Umanjenje naplaćenog prihoda	Storno (96615 – Prihodi od pruženih usluga)	Storno (66151 – Prihodi od pruženih usluga)
Obveza za prijenos dijela sredstava u nadležni proračun		Storno (16615 – Potraživanja za prihode od pruženih usluga) Zaduženje računa 27611-Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun
Prijenos dijela sredstava u nadležni proračun	27611-Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun	111 – Novac u banci ili 16721 – Potraživanja za sredstva uplaćena u nadležni proračun

Izvor: Vlastita izrada autora

28

PRIMJER EVIDENTIRANJA VLASTITIH PRIHODA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU

Prihode od zakupa i iznajmljivanja nefinancijske imovine na ***skupini računa 64 Prihodi od imovine*** iz stavka 3. podstavka 2. članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 158/23 i 154/24) evidentiraju ***proračuni i ministarstvo*** nadležno za upravljanje državnom imovinom.

Proračunski korisnici, prihode ostvarene iznajmljivanjem ili davanjem u zakup imovine iskazuju unutar podskupine ***661 – Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga***.

29

PRIMJER EVIDENTIRANJA VLASTITIH PRIHODA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU

Prihodi budućih razdoblja:

Kada škola ili vrtić unaprijed naplate najamninu ili drugi vlastiti prihod koji se dijelom odnosi na sljedeću proračunsku godinu, dio koji se odnosi na buduće razdoblje ne priznaje se odmah kao prihod tekuće godine. On se evidentira kao unaprijed naplaćeni prihod.

Primjerice, ako škola u prosincu naplati najamninu za korištenje dvorane za razdoblje od prosinca do veljače, prihod koji se odnosi na prosinac priznaje se u tekućoj godini, dok se dio koji se odnosi na siječanj i veljaču evidentira kao prihod budućih razdoblja.

30

PRIMJER EVIDENTIRANJA VLASTITIH PRIHODA U PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU

Evidentiranje unaprijed naplaćenog prihoda obavlja se na sljedeći način:

Poslovni događaj	Dugovna strana	Potražna strana
Izdavanje računa	16615 – Potraživanja za prihode od pruženih usluga	96615 – Prihodi od pruženih usluga
Naplata računa	111 – Novac u banci ili 16721 – Potraživanja za sredstva uplaćena u nadležni proračun	16615 – Potraživanja za prihode od pruženih usluga
Priznavanje prihoda u tekućem razdoblju-prosinac	96615 – Prihodi od pruženih usluga	66151 – Prihodi od pruženih usluga
Razgraničenje dijela prihoda za iduće razdoblje-siječanj, veljača	96615 – Prihodi od pruženih usluga	29211 – Unaprijed naplaćeni prihodi
Priznavanje prihoda u idućem razdoblju-siječanj, veljača 2027. godine	29211 – Unaprijed naplaćeni prihodi	66151 – Prihodi od pruženih usluga

Izvor: Vlastita izrada autora

31

UPRAVLJANJE VLASTITIM PRIHODIMA

Zakonito i transparentno upravljanje vlastitim prihodima zahtijeva:

- usklađenost financijskog plana,
- odluke osnivača o upravljanju imovinom,
- registra nekretnina ili pomoćne evidencije prostora,
- ugovora o najmu
- internog pravilnika škole ili vrtića.

Na taj način se osigurava svrhovito korištenje javne imovine, pravilno evidentiranje prihoda i trošenje sredstava za dopuštene potrebe ustanove.

32

UPRAVLJANJE VLASTITIM PRIHODIMA

Ostvarivanje vlastitih prihoda može školama i dječjim vrtićima omogućiti dodatna sredstva za podmirenje dopuštenih potreba ustanove, osobito rashoda povezanih s održavanjem prostora, opreme i provedbom djelatnosti.

Vlastiti prihodi mogu se ostvarivati samo iz dopuštenih tržišnih aktivnosti koje ne ometaju redoviti odgojno-obrazovni rad i za koje ustanova ima odgovarajuću pravnu osnovu i ovlast raspolaganja imovinom.

33

ZAPAMTIMO ONO ŠTO JE VAŽNO

Prihode od zakupa i iznajmljivanja nefinancijske imovine na ***skupini računa 64*** Prihodi od imovine evidentiraju ***proračuni i ministarstvo*** nadležno za upravljanje državnom imovinom dok ***proračunski korisnici*** te prihode iskazuju unutar ***podskupine 661***

Vlastiti prihodi planiraju se na ***izvoru financiranja 31,*** a rashodi se mogu izvršavati do visine stvarno naplaćenih i prenesenih sredstava.

Neutrošeni iznos vlastitih prihoda prenosi se u sljedeću proračunsku godinu.

34

ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI!